

VŠEOBECNÉ POJISTNÉ PODMÍNKY 602

zvláštní část

POJIŠTĚNÍ ODPOVĚDNOSTI ZA ŠKODU

Pojištění odpovědnosti za škodu je upraveno příslušnými ustanoveními obecné části všeobecných pojistných podmínek a touto zvláštní částí všeobecných pojistných podmínek.

Článek I. Pojištění odpovědnosti za škodu

Z pojištění odpovědnosti za škodu má fyzická nebo právnická osoba (dále jen „pojištěný“) právo, aby v případě pojistné události za ni pojištitel nahradil škodu vzniklou jinému v souvislosti s činností nebo vztahem pojištěného, blíže určeným v pojistné smlouvě, jestliže za takovou škodu pojištěný na základě obecně závazného právního předpisu odpovídá.

Článek II. Pojistná událost

(1) Pojistnou událostí je vznik povinnosti pojištěného nahradit škodu podle článku I., jestliže pojištěný za škodu odpovídá v důsledku svého jednání nebo vztahu z doby trvání pojištění.

(2) Bylo-li však v pojistné smlouvě ujednáno, je pojistnou událostí vznik povinnosti pojištěného nahradit škodu podle článku I., jestliže nárok na náhradu škody byl poprvé písemně uplatněn vůči pojištěnému v době trvání pojištění a pojištěný za škodu odpovídá v důsledku svého jednání nebo vztahu z doby stanovené v pojistné smlouvě.

(3) Jestliže o náhradě škody rozhoduje oprávněný orgán, platí, že pojistná událost nastala teprve dnem, kdy jeho rozhodnutí, podle něhož má pojištitel poskytnout plnění, nabylo právní moci.

Článek III.

Pojištění se vztahuje i na náhradu nákladů léčení vynaložených zdravotní pojišťovnou na zdravotní péči ve prospěch třetí osoby v důsledku zaviněného protiprávního jednání pojištěného, jestliže z odpovědnosti za škodu na zdraví, ke které se tyto náklady vážou, vznikl nárok na plnění z pojištění sjednaného podle těchto pojistných podmínek.

Článek IV. Výluky

(1) Pojištění se nevztahuje na odpovědnost za škodu:

- a) způsobenou úmyslně,
- b) převzatou nad rámec stanovený právním předpisem,
- c) způsobenou nesplněním povinnosti odvrátit škodu a zamezit zvětšení už vzniklé škody,
- d) jejíž příčinou bylo porušení právní povinnosti pojištěným v době před vznikem pojištění,
- e) způsobenou sesedáním nebo sesouváním půdy, erozí, průmyslovým odstřelem a v důsledku poddolování,
- f) způsobenou na lukách, stromech, zahradních, polních a lesních kulturách pasoucím se hospodářským zvířetem nebo zvěří,
- g) způsobenou jadernými riziky, formaldehydem a azbestem,
- h) na věci, kterou pojištěný užívá neoprávněně,
- i) způsobenou i z nedbalosti zavlečením nebo rozšířením nakažlivé choroby lidí, zvířat nebo rostlin,
- j) projevující se genetickými změnami organismu,
- k) způsobenou působením magnetických nebo elektromagnetických polí,
- l) v souvislosti s činností, při které právní předpis stanoví, že pojištění vznikne bez uzavření pojistné smlouvy na základě jiných skutečností,
- m) za uložené nebo uplatňované pokuty, penále či jiné smluvní, správní nebo trestní sankce.

(2) Pokud není sjednáno jinak, pojištění se nevztahuje na odpovědnost za škodu způsobenou:

- a) na věci, kterou pojištěný převzal za účelem provedení objednané činnosti,
- b) na věci, kterou pojištěný užívá,
- c) z přepravních smluv,
- d) v souvislosti s činností, při které právní předpis ukládá povinnost uzavřít pojištění odpovědnosti za škodu,
- e) zaměstnavateli při plnění pracovních úkolů v pracovněprávních vztazích (povinnosti členů družstev) nebo v přímé souvislosti s nimi,
- f) zaměstnanci při plnění pracovních úkolů v pracovněprávních vztazích (povinnosti členů družstev) nebo v přímé souvislosti s nimi,
- g) při profesionální sportovní činnosti a aktivním účastníkům organizované sportovní soutěže,
- h) odcizením věcí ve střeženém objektu při výkonu strážní služby,
- i) na ušlém zisku a jinak než na zdraví, životě a věci,
- j) vadným výrobkem a vadně vykonanou prací,
- k) na věci dodané pojištěným nebo na které pojištěný vykonával objednanou činnost, pokud škoda vznikla proto, že objednaná činnost byla vadně provedena nebo dodaná věc byla vadná,
- l) stavebně-montážní činností,
- m) působením teploty, unikajících látek (např. plynů, par, popílku, dýmu apod.) nebo působením vlhkosti, hluku, záření a odpadů všeho druhu,
- n) znečištěním životního prostředí, pokud škodu nezpůsobila nahodilá porucha ochranného zařízení.

(3) Pojištitel nehradí škodu, za níž pojištěný odpovídá:

- a) osobám blízkým a osobám, které s ním žijí ve společné domácnosti,
- b) svým společníkům a osobám jim blízkým,
- c) podnikatelskému subjektu, ve kterém má pojištěný nebo osoby jemu blízké většinou majetkovou účast.

Článek V.

Územní platnost pojištění

Pojištění se týká pojistných událostí, při nichž nastane škoda na území České republiky, nestanoví-li pojistná smlouva jinak.

Článek VI.

Povinnosti pojistníka a pojištěného

(1) Kromě povinností stanovených právními předpisy a obecnou částí všeobecných pojistných podmínek jsou pojistník a pojištěný dále povinni:

- oznámit pojistiteli bez zbytečného odkladu každé zvýšení pojistného nebezpečí, o němž ví nebo měli vědět, a které nastalo po uzavření smlouvy,
- pojištěný je dále povinen dbát, aby pojistná událost nenastala, zejména nesmí porušovat povinnosti směřující k odvrácení nebo zmenšení nebezpečí, které jsou mu uloženy právními předpisy nebo na jejich základě, nebo které na sebe vzal pojistnou smlouvou, a nesmí trpět porušování těchto povinností ze strany třetích osob (za třetí osoby se považují též všechny fyzické a právnické osoby pro pojištěného činné).

(2) Nastane-li událost, která by mohla být důvodem vzniku práva na plnění pojistitele, je pojištěný kromě povinností stanovených právními předpisy a obecnou částí všeobecných pojistných podmínek dále povinen:

- bez zbytečného odkladu pojistiteli písemně oznámit, že nastala událost, která by mohla být důvodem vzniku práva na plnění pojistitele,
- písemně oznámit pojistiteli, že poškozený uplatnil právo na náhradu škody ze škodní události, vyjádřit se k požadované náhradě a její výši a zmocnit pojistitele, aby za něho škodní událost projednal,
- písemně bez zbytečného odkladu oznámit, že poškozený uplatnil právo na náhradu škody u soudu nebo jiného příslušného orgánu,
- písemně oznámit, že v souvislosti se vzniklou škodou bylo proti němu nebo jeho zaměstnanci (členu) zahájeno trestní řízení, a pojistitele informovat o jménu obhájce, průběhu a výsledcích tohoto řízení,
- v řízení o náhradě škody postupovat v souladu s pokyny pojistitele, zejména se dohodnout s pojistitelem na tom, kdo bude pojištěného zastupovat,
- zabezpečit vůči jinému právo na náhradu škody způsobenou pojistnou událostí, jestliže je k tomu pojištěný oprávněn podle příslušných předpisů,
- na pokyn pojistitele v řízení o náhradě škody podat opravný prostředek,
- postupovat při řízení o náhradě škody tak, aby nezavdal příčinu k vydání rozsudku pro zmeškání,
- plnit další povinnosti stanovené v pojistné smlouvě.

(3) Porušil-li pojistník nebo pojištěný vědomě povinnosti uvedené v odst. 1 a 2 tohoto článku, má pojistitel úměrně závažnosti tohoto porušení právo na náhradu škody až do výše poskytnutého plnění.

(4) Pojistitel není povinen plnit, jestliže pojištěný:

- bez souhlasu pojistitele nevznesl námitku promlčení, zavázal se bez tohoto souhlasu uhradit promlčenou pohledávku nebo uzavřel soudní smír bez souhlasu pojistitele,
- bez předchozího souhlasu pojistitele celkově nebo zčásti uznal nebo uspokojil nárok z titulu odpovědnosti za škodu, který převyšuje částku podle článku VIII., odst. 3,
- porušil povinnost uvedenou v odst. 2 písm. b) a c) tohoto článku.

Článek VII.

Povinnosti pojistitele

(1) Pojistitel je povinen nahradit náklady:

- které odpovídají nejvýše mimosmluvní odměně advokáta za obhajobu pojištěného nebo jeho zaměstnance (člena) v přípravném řízení a před soudem prvního stupně v trestním řízení vedeném proti němu v souvislosti se škodou, kterou má pojistitel nahradit podle těchto pojistných podmínek, pokud pojištěný splnil povinnosti uložené mu článkem VI., odst. 2, písm. a) a d),
- občanského soudního řízení o náhradě škody, jestliže toto řízení bylo nutné ke zjištění odpovědnosti pojištěného nebo výše škody, pokud je pojištěný povinen tyto náklady nahradit a splnil povinnosti uložené mu podle článku VI., odst. 2, písm. a), c) a e),
- obhajoby pojištěného nebo jeho zaměstnance (člena) před odvolacím soudem, náklady jeho právního zastoupení v řízení o náhradě škody odpovídající nejvýše mimosmluvní odměně advokáta, jakož i náklady mimosoudního projednávání nároků poškozeného vzniklé poškozenému, jeho zástupci, případně pojištěnému, jestliže pojištěný splnil povinnosti uložené podle článku VI., odst. 2, písm. a) a b) a pojistitel se k úhradě těchto nákladů písemně zavázal.

(2) Jestliže poškozený uplatní svůj nárok proti pojištěnému u soudu, pojistitel na výzvu pojištěného nebo soudu vstoupí do řízení jako vedlejší účastník a předloží potřebné doklady.

Článek VIII.

Plnění pojistitele

(1) Plnění z jedné pojistné události je omezeno pojistnou částkou sjednanou v pojistné smlouvě. To platí i pro hromadnou pojistnou událost.

(2) Plnění vyplacené z pojistných událostí nastalých v průběhu jednoho pojistného roku nesmí přesáhnout dvojnásobek pojistné částky stanovené ve smyslu odst. 1 tohoto článku.

Je-li pojištění sjednáno na dobu kratší, nesmí přesáhnout pojistnou částku sjednanou v pojistné smlouvě.

(3) Pojištěný se podílí na plnění z každé pojistné události částkou sjednanou v pojistné smlouvě. Tuto spoluúcast pojistitel odečte od náhrady škody vyplacené poškozenému.

(4) Plnění poskytované pojistitelem podle článku VII., odst. 1 se do vyplacených plnění nezapočítává.

(5) Plnění je splatné do 15 dnů od skončení šetření nutného ke zjištění rozsahu povinnosti pojistitele plnit. Šetření je skončeno, jakmile byla se souhlasem pojistitele nebo jejím dodatečným schválením dohodnuta s poškozeným výše náhrady škody nebo jakmile byla výše náhrady škody určena pravomocným rozhodnutím. Nemůže-li být šetření skončeno do jednoho měsíce potom, kdy pojištěný pojistnou událost oznámil podle článku VI., odst. 2, písm. b), je pojistitel povinen poskytnout na požádání pojištěného přiměřenou zálohu.

(6) Jestliže pojistitel plnil za škodu způsobenou zaviněným porušením pracovních povinností v pracovněprávních vztazích (povinnosti členů družstev), je pojištěný povinen uhradit jí z vyplaceného plnění částku přiměřenou tomu, jaký vliv mělo toto porušení na rozsah povinnosti pojistitele plnit, avšak jen do výše, kterou může pojištěný požadovat na odpovědném zaměstnanci podle pracovněprávních předpisů.

Uplatněním práva na náhradu této částky není dotčeno právo, které pojistiteli v důsledku vyplacení pojistného plnění náleží vůči jinému.

(7) Za škodu způsobenou na klenotech a jiných cennostech, jakož i na věcech umělecké, historické nebo sběratelské hodnoty (např. obrazy, sochy, sbírky známek apod.),

je pojistitel povinen poskytnout plnění nejvýše do částky 10 000 Kč za jednu věc (sbírku) a za škodu na penězích nejvýše do částky 5 000 Kč.

(8) Pojistitel má proti pojištěnému právo na přiměřenou náhradu vyplaceného plnění, pokud:

- a) pojištěný uvedl pojistitele v omyl o podstatných okolnostech týkajících se pojistné události,
- b) pojistná událost byla způsobena hrubou nedbalostí,
- c) pojistná událost byla způsobena následkem požití alkoholu nebo užití psychotropní, omamné nebo jiné návykové látky nebo léku označeného varovným symbolem.

Článek IX.

Přechod práv

(1) Jestliže má pojištěný vůči poškozenému nebo jiné osobě právo na vrácení vyplacené částky, na snížení důchodu nebo na zastavení jeho výplaty, přechází toto právo na pojistitele, pokud za pojištěného tuto částku zaplatil nebo za něho platí důchod. Na pojistitele přechází též právo pojištěného na úhradu těch nákladů řízení o náhradě škody, které byly pojištěnému přiznány proti účastníkovi řízení, pokud je pojistitel za pojištěného zaplatil.

(2) Pojištěný je povinen bez odkladu pojistiteli oznámit, že nastaly skutečnosti, na které se váže vznik práv uvedených v odst. 1 tohoto článku, a odevzdat mu doklady potřebné k uplatnění těchto práv. Jestliže pojištěný nesplní tuto povinnost, pojistitel je oprávněn požadovat od pojištěného přiměřenou náhradu až do výše vyplaceného plnění.

Článek X.

Zvláštní ustanovení

(1) Pro pojištění podle článku II., odst. 2 platí následující ustanovení.

(2) Právo na plnění pojistitele nevznikne, jde-li o následky odpovědnosti týkající se nároků na náhradu škody:

- a) uplatněných v důsledku události, která nastala před datem uvedeným v pojistné smlouvě,
- b) u kterých pojištěný uplatní nárok na plnění podle článku VI., odst. 2, písm. b) po datu uvedeném pro tento účel v pojistné smlouvě.

(3) Pro toto pojištění neplatí ustanovení článku IV., odst. 1, písm. d).

Článek XI.

V pojistné smlouvě se lze od ustanovení těchto pojistných podmínek odchýlit, a to:

- a) od ustanovení článků VI., VII. a VIII., pokud to vyžaduje účel a povaha pojištění,
- b) v ostatních případech jen tehdy, je-li to ku prospěchu pojištěného.

Článek XII.

Výklad pojmů

Pro účely pojištění podle této zvláštní části všeobecných pojistných podmínek platí dále uvedený výklad pojmů.

Hromadnou pojistnou událostí se rozumí více spolu časově souvisejících pojistných událostí, které vyplývají ze stejného zdroje, příčiny, události, okolnosti, závady nebo jiného nebezpečí. Pro vznik hromadné pojistné události je rozhodný vznik první pojistné události v řadě.

Hrubou nedbalostí se rozumí zanedbání nutné opatrnosti a obezřetnosti, které vybočuje z norem obvyklého chování, a to zejména váže-li se na porušení důležité povinnosti vyplývající z povolání, funkce a postavení škůdce a nebo přímo z právního předpisu.

Objednanou činností se rozumí zejména zpracování, oprava, úprava, prodej, úschova, uskladnění nebo poskytnutí odborné pomoci.

Ochranným zařízením se rozumí zařízení sloužící k ochraně před škodlivým působením par, teplot, plynů, záření apod. na životní prostředí. Nahodilou poruchou ochranného zařízení se rozumí porucha způsobená vnitřní závadou zařízení, kterou pojištěný nemohl předpokládat ani při řádné péči.

Poddolováním se rozumí lidská činnost spočívající v hloubení podzemních štol, šachet, tunelů a obdobných podzemních staveb.

Požitím alkoholu se rozumí požití alkoholického nápoje, pokud byl v krvi zjištěn obsah alkoholu ve výši nad 0,3 promile nebo pokud pojištěný odmítl zjistit množství alkoholu v krvi a neprokázal, že alkohol v takové míře nepožil.

Přepravními smlouvami se rozumí smlouva o přepravě, smlouva o přepravě věci a zaslátelská smlouva.

Sesedáním půdy se rozumí klesání zemského povrchu směrem do středu Země v důsledku působení přírodních sil nebo lidské činnosti.

Sesouváním půdy se rozumí pohyb hornin z vyšších poloh svahu do nižších, ke kterému dochází působením zemské tíže nebo lidské činnosti při porušení podmínek rovnováhy svahu.

Společníkem se rozumí společník obchodní společnosti, který je zapsán v obchodním rejstříku (např. společník veřejné obchodní společnosti, komanditní společnosti a společnosti s ručením omezeným).

Sportovní profesionální činností se rozumí jakákoli sportovní činnost, kterou sportovci vykonávají za úplatu, jakož i jakákoli příprava k této činnosti.

Stavebně-montážní činností se rozumí činnost vedoucí k vybudování stavebního nebo montážního díla, vykonávaná na základě stavebního povolení, projektové dokumentace a uzavřeného kontraktu. Stavebně-montážní činností se dále rozumí jakékoli trhací, razicí, vrtací práce nebo činnosti vedoucí k vybudování rozvodných sítí sídelních útvarů (kanalizace, vodovod, elektrické sítě, rozvody tepla, plynovody, telekomunikační sítě), dopravních sítí (dráhy, místní komunikace, letiště), vodohospodářských a výškových staveb, mostů a tunelů.

Škoda způsobena úmyslně je taková škoda, která byla způsobena úmyslným jednáním nebo úmyslným opomenutím. Při dodávkách věcí nebo při dodávkách prací je škoda způsobena úmyslně také tehdy, jestliže pojištěný věděl o vadách věci nebo práce.

Škodní událostí je skutečnost, ze které vzniká škoda a která by mohla být důvodem vzniku práva na plnění pojistitele.

Škodou způsobenou vadně vykonanou prací (duševní i manuální) se rozumí následek chyby nebo opomenutí, který se projevil po dokončení práce.

Škody způsobené jadernými riziky jsou škody vzniklé:

- z ionizujícího záření nebo kontaminací radioaktivitou z jakéhokoli jaderného paliva nebo jaderného odpadu anebo ze spalování jaderného paliva,
- z radioaktivních, toxických nebo jinak riskantních anebo kontaminujících vlastností jakéhokoli nukleárního zařízení, reaktoru nebo nukleární montáže nebo nukleárního komponentu,
- z působení jakékoli zbraně využívající atomové nebo nukleární štěpení, syntézu nebo jinou podobnou reakci, radioaktivní síly nebo materiály.

Užíváním věci se rozumí stav, kdy pojištěný má věc oprávněně ve své dispozici a je oprávněn využívat její užité vlastnosti.

Výrobkem se rozumí jakákoli movitá věc, která byla vyrobena, vytěžena nebo jinak získána bez ohledu na stupeň jejího zpracování, včetně obalu a k ní poskytnutým návodom k použití, a to i tehdy, je-li součástí jiné movité nebo nemovité věci.

Znečištěním životního prostředí se rozumí jakékoli poškození životního prostředí či jeho složek (např. kontaminace půdy, hornin, ovzduší, povrchových a podzemních vod, živých organismů – flóry a fauny). Za škodu způsobenou znečištěním životního prostředí se považuje i jakákoliv následná škoda, která vznikla v příčinné souvislosti se znečištěním životního prostředí (např. úhyn ryb a zvířat v důsledku kontaminace vod, zničení úrody plodin v důsledku kontaminace půdy). Kontaminací se rozumí jakákoliv zamoření, znečištění či jiné zhoršení jakosti, bonity, kvality.

Článek XIII.

Přechodné ustanovení

Pojistné smlouvy uzavřené do počátku účinnosti těchto všeobecných pojistných podmínek se řídí ustanoveními těchto všeobecných pojistných podmínek, které jsou jejich součástí, a to až do skončení platnosti těchto pojistných smluv.

Článek XIV.

Závěrečné ustanovení

Tyto všeobecné pojistné podmínky nabývají účinnosti dnem 1. října 2001.

U všeobecných pojistných podmínek schválených Ministerstvem financí dne 26. června 1996 pod č. j. 323/38165/1996, končí jejich platnost ke dni účinnosti těchto všeobecných pojistných podmínek. To neplatí pro pojistné smlouvy uzavřené před účinností těchto všeobecných pojistných podmínek.